

TẠO LẬP, QUẢN LÝ VÀ PHÁT TRIỂN NHÃN HIỆU CHỨNG NHẬN “BUỔI TUYÊN HÓA” CHO SẢN PHẨM BƯỞI CỦA HUYỆN TUYÊN HÓA

TRẦN VĂN CẦN; PHẠM THÀNH LONG;
CAO NGỌC TÂM; TRẦN THỊ THU

Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện Tuyên Hóa

Hiện nay, buổi Tuyên Hóa chưa có một nhãn hiệu để quảng bá danh tiếng cũng như khẳng định chất lượng của sản phẩm. Người tiêu dùng biết đến sản phẩm này chủ yếu là thông qua người thân giới thiệu hoặc các chuyến đi công tác đến địa phương. Việc thu mua sản phẩm bưởi do các thương lái thu gom vì vậy giá cả không ổn định. Do đó, nếu chúng ta không tạo một cơ sở pháp lý để bảo vệ thì giá trị của sản phẩm này sẽ bị mai một, hơn nữa việc khai thác nếu không theo quy trình, không có biện pháp quản lý sẽ dần mất đi tính đặc trưng của bưởi Tuyên Hóa. Để tạo thương hiệu đủ mạnh cho sản phẩm bưởi Tuyên Hóa thì điều cốt lõi là giữ được chất lượng đặc trưng, vượt trội so với các sản phẩm bưởi khác vốn có của nó bằng việc thực hiện đúng quy trình sản xuất, kinh doanh. Việc đăng ký bảo hộ nhãn hiệu chứng nhận (NHCN) cho sản phẩm bưởi của huyện Tuyên Hóa là rất cần thiết trong thời điểm hiện nay. Xuất phát từ nhu cầu thực tiễn đó, Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp huyện đã chủ trì thực hiện nhiệm vụ KH&CN: “*Tạo lập, quản lý và phát triển nhãn hiệu chứng nhận “Buổi Tuyên Hóa” cho sản phẩm bưởi của huyện Tuyên Hóa*” nhằm đáp ứng các nhu cầu về phương diện sản xuất và phát triển thị trường phù hợp với chủ trương, chính sách phát triển kinh tế nông nghiệp của tỉnh, huyện, góp phần vào phát triển bền vững ngành nông nghiệp huyện nhà.

Mục tiêu của nhiệm vụ nhằm tạo lập và bảo hộ được NHCN “Buổi Tuyên Hóa” cho sản phẩm bưởi của huyện Tuyên Hóa với chủ sở hữu là UBND huyện Tuyên Hóa; Xây dựng được hệ thống công cụ phục vụ quản lý, sử dụng và phát triển NHCN “Buổi Tuyên Hóa”;

Xây dựng được mô hình tổ chức quản lý và sử dụng NHCN “Buổi Tuyên Hóa” trên thực tế có hiệu quả. Góp phần nâng cao giá trị thương mại sản phẩm bưởi của huyện Tuyên Hóa nhằm nâng cao thu nhập cho người dân (bình quân mỗi quả bưởi khi có nhãn hiệu bán ra thị trường sẽ tăng được giá trị 15-20%) góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn huyện.

1. Kết quả đạt được

Điều tra, khảo sát, đánh giá hiện trạng sản xuất kinh doanh bưởi và xây dựng hồ sơ đăng ký bảo hộ nhãn hiệu chứng nhận “Buổi Tuyên Hóa” cho sản phẩm bưởi của huyện Tuyên Hóa

Trên cơ sở nghiên cứu các quy định về đăng ký NHCN đã xác định các nội dung công việc cũng như các bước để tiến hành thực hiện đăng ký NHCN cho sản phẩm bưởi của huyện Tuyên Hóa.

Tham quan học tập kinh nghiệm của đơn vị đã đăng ký thành công NHCN cho sản phẩm cây ăn quả có múi ở huyện Hương Khê, tỉnh Hà Tĩnh.

Thông qua việc thu thập thông tin, tài liệu, số liệu về tình hình trồng bưởi Tuyên Hóa đã xác định khu vực địa lý chủ yếu trồng bưởi Tuyên Hóa là 12 xã, thị trấn bao gồm: Đức Hóa, Thạch Hóa, Đồng Hóa, Sơn Hóa, Đồng Lê, Lê Hóa, Kim Hóa, Hương Hóa, Thanh Thạch, Thanh Hóa, Lâm Hóa.

Đơn vị chủ trì đã tiến hành lấy quả bưởi ở 12 xã, thị trấn để gửi phân tích nhằm đảm bảo mẫu gửi đi đại diện cho cả vùng sản xuất quả bưởi. Quả bưởi được phân tích các yếu tố sau: về ngoại hình, màu sắc, trọng lượng, số múi, phần ăn được, độ Brix, hàm lượng dinh dưỡng có trong quả như: Vitamin, axit amin, các chất

khóang... Phân tích các yếu tố liên quan đến an toàn sản phẩm như dư lượng thuốc bảo vệ thực vật, dư lượng kim loại nặng, các mối nguy hại vi sinh vật (Samonella, Ecoli).

Đơn vị chủ trì đã phối hợp với Công ty quảng cáo Trần Chung thiết kế 5 mẫu logo. Đơn vị chủ trì đưa ra ý tưởng, Công ty Trần Chung chịu trách nhiệm thiết kế, phối màu, lựa chọn hình ảnh đảm bảo logo mang biểu tượng đặc trưng của sản phẩm bưởi Tuyên Hóa. Logo phải đảm bảo không trùng hoặc tương đồng với các logo sản phẩm của địa phương khác nhằm đăng ký bảo hộ thành công.

Xây dựng được một báo cáo thuyết minh về tính chất, chất lượng đặc trưng của sản phẩm mang NHCN “Bưởi Tuyên Hóa”, trong đó đã nêu lên những tính chất đặc trưng cũng như nguồn gốc và quy trình sản xuất ra sản phẩm quả bưởi Tuyên Hóa. Đồng thời cũng đã định hướng chiến lược phát triển sản phẩm mang NHCN “Bưởi Tuyên Hóa” sau khi đăng ký bảo hộ thành công.

Xây dựng và trình UBND huyện phê duyệt ban hành quy chế quản lý và sử dụng NHCN “Bưởi Tuyên Hóa”. Quy chế đã quy định rất rõ về điều kiện được sử dụng NHCN, quản lý, sử dụng NHCN và xử lý vi phạm việc sử dụng NHCN,...

Hoàn thiện và nộp hồ sơ đăng ký bảo hộ NHCN “Bưởi Tuyên Hóa”. Cục Sở hữu trí tuệ đã có Quyết định số 43994/QĐ-SHTT.IP ngày 20/6/2023 về việc chấp nhận đơn hợp lệ đối với đơn đăng ký NHCN “Bưởi Tuyên Hóa”.

Quản lý nhãn hiệu chứng nhận “Bưởi Tuyên Hóa”

- Xây dựng hệ thống các công cụ phục vụ công tác quản lý và sử dụng giá trị NHCN.

Đã xây dựng tham mưu cho UBND huyện ban hành mô hình tổ chức quản lý và sử dụng NHCN “Bưởi Tuyên Hóa”. Trong đó phân công thẩm quyền và trách nhiệm cho các tổ chức, cá nhân để thực hiện đảm bảo theo phương án đã đề ra.

Xây dựng được quy trình kỹ thuật trồng, chăm sóc và thu hoạch, bảo quản bưởi Tuyên

Hóa theo quy trình chung phù hợp với điều kiện của địa phương nhằm đảm bảo chất lượng theo tiêu chuẩn chung đã xây dựng. Trong đó ưu tiên theo hướng sử dụng phân bón hữu cơ, sử dụng các biện pháp phòng trừ sâu bệnh sinh học...

Xây dựng quy định về cấp và thu hồi giấy chứng nhận quyền sử dụng NHCN.

- Vận hành hệ thống quản lý, sử dụng NHCN “Bưởi Tuyên Hóa” cho sản phẩm bưởi của huyện Tuyên Hóa.

Tiếp nhận, công bố quyết định và văn bằng bảo hộ sản phẩm mang NHCN “Bưởi Tuyên Hóa”.

Quảng bá, phát triển thương mại cho sản phẩm mang nhãn hiệu chứng nhận “Bưởi Tuyên Hóa”

- Xây dựng kế hoạch và triển khai các hoạt động truyền thông và quảng bá cho sản phẩm mang NHCN.

Xây dựng phương án thương mại hóa sản phẩm mang NHCN “Bưởi Tuyên Hóa” giai đoạn 2024-2029.

Lựa chọn, liên hệ với Công ty Cổ phần thương mại miền núi Tuyên Hóa tổ chức trưng bày 300 quả bưởi để giới thiệu sản phẩm bưởi đến người tiêu dùng và du khách đến tham quan.

Hoàn thiện quy trình kỹ thuật trồng, chăm sóc, thu hoạch bưởi mang NHCN “Bưởi Tuyên Hóa”.

2. Giải pháp thực hiện

Giải pháp về khâu tổ chức sản xuất và kinh doanh

Tìm kiếm, kết nối hỗ trợ cho các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm “Bưởi Tuyên Hóa” theo chuỗi tại các chợ đầu mối, siêu thị, khách sạn, nhà hàng trên địa bàn trong và ngoài huyện.

Đăng ký bổ sung một số sản phẩm chế biến khác vào NHCN “Bưởi Tuyên Hóa”; liên kết website bưởi Tuyên Hóa với website gà đồi và website mật ong Tuyên Hóa để thuận tiện cho việc quảng bá và truy xuất sản phẩm.

Tham gia triển lãm giới thiệu sản phẩm “Bưởi Tuyên Hóa” ở các hội chợ.

Tổ chức các hội nghị xúc tiến thương mại

để thu hút những khách hàng có tiềm năng làm đầu mối tiêu thụ.

Kêu gọi, khuyến khích các nhà đầu tư, tổ chức sản xuất kinh doanh “Buổi Tuyên Hóa” theo các chuỗi liên kết giá trị; hình thành mối liên kết tổ chức sản xuất và tiêu thụ sản phẩm theo nhóm hộ, tổ hợp tác, hợp tác xã nhằm thuận lợi cho việc trao đổi kỹ thuật, mua bán các vật tư đầu vào, tiêu thụ sản phẩm đầu ra.

Giải pháp về kỹ thuật

Tập trung cải tạo, phục tráng và nâng cao chất lượng giống bưởi Tuyên Hóa; Sử dụng giống ở những cơ sở uy tín, đảm bảo chất lượng, được cấp phép sản xuất, có lý lịch cây giống.

Đầu tư xây dựng cơ sở cung ứng giống bưởi quy mô và chất lượng tại địa bàn xã có tiềm năng (xã Hương Hóa hoặc Kim Hóa...).

Chủ động cung cấp các loại vật tư, phân bón sinh học và hữu cơ để chăm bón cho bưởi.

Tăng cường công tác bảo vệ thực vật cho hộ gia đình. Tập trung công tác phòng là chính, trừ là bắt buộc, áp dụng kỹ thuật thụ phấn bổ sung cho bưởi kỳ ra hoa.

Tập trung quy hoạch trồng bưởi ở các vườn đồi; mật độ trồng đúng kỹ thuật (500-600 cây/ha).

Thực hiện thâm canh quy trình VietGAP đạt tiêu chuẩn để được công nhận sản phẩm đạt chất lượng ATVSTP qua các chỉ tiêu phân tích hàng năm.

Giải pháp về sản phẩm “Buổi Tuyên Hóa”

Trước mắt ưu tiên chọn một số hộ dân, tổ hợp tác và hợp tác xã có quy mô diện tích vườn lớn, đủ điều kiện để ưu tiên, tập trung đầu tư chăm sóc để có sản phẩm thường xuyên hàng năm đạt tiêu chuẩn để giới thiệu, cung ứng cho khách hàng.

Sản phẩm bưởi Tuyên Hóa cần đầu tư đủ kinh phí để sớm hoàn thiện các thủ tục pháp lý ở các cơ quan có thẩm quyền đủ điều kiện gắn tem cho ra thị trường.

Xây dựng, thực hiện và nhân rộng một số mô hình theo quy trình VietGAP nhằm nâng cao chất lượng cho sản phẩm “Buổi Tuyên Hóa”.

Giải pháp về thị trường và tiêu thụ

Bước đầu xây dựng mô hình liên kết nhỏ

giữa hộ sản xuất với đại lý, siêu thị buôn bán trái cây trên địa bàn huyện nói riêng và trên địa bàn tỉnh nói chung để giới thiệu, tiêu thụ sản phẩm của một số hộ đang được hỗ trợ đầu tư, từ đó nhân rộng mô hình.

Tìm kiếm, kêu gọi các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm “Buổi Tuyên Hóa”.

Các đơn vị, cá nhân, hợp tác xã, doanh nghiệp sản xuất đạt tiêu chuẩn VietGAP thì liên kết kịp thời vào website: <http://buoituyenhoa.com.vn>.

Tham gia triển lãm giới thiệu sản phẩm “Buổi Tuyên Hóa” ở các hội chợ.

Tổ chức các hội nghị xúc tiến thương mại để thu hút những khách hàng có tiềm năng làm đầu mối tiêu thụ.

Thực hiện các chuyến khảo sát, tìm kiếm thị trường tiềm năng ở các tỉnh thành nhằm liên kết được các đầu mối tiêu thụ với tổ hợp tác và hợp tác xã để bán sản phẩm ra thị trường.

Tổ chức quảng bá sản phẩm qua nhiều hình thức như: Xây dựng các phóng sự, tuyên truyền trên kênh truyền hình cấp quốc gia, các phương tiện thông tin đại chúng, bản tin của huyện Tuyên Hóa.

Việc xây dựng thành công NHCN “Buổi Tuyên Hóa” góp phần nâng cao vị thế, sức cạnh tranh của sản phẩm trên thị trường. Sản phẩm có nhãn hiệu khi lưu thông trên thị trường sẽ tăng giá trị, đồng thời duy trì mối quan hệ tốt với khách hàng, đơn vị tiêu thụ, tạo dựng được thương hiệu. Nhiệm vụ thành công góp phần vào việc xây dựng phát triển NHCN cho các sản phẩm nông nghiệp đặc trưng của địa phương. Là tiền đề để địa phương tiếp tục thực hiện tạo lập các nhãn hiệu khác cho các sản phẩm đặc trưng của địa phương nhằm nâng cao giá trị của sản phẩm để phát triển kinh tế bền vững. Kết quả nghiên cứu là cơ sở khoa học cho việc hoàn thiện quy trình đăng ký bảo hộ, quản lý, khai thác NHCN cho sản phẩm quả bưởi của huyện Tuyên Hóa. Trên cơ sở đó sẽ tiếp tục nghiên cứu đăng ký bảo hộ NHCN cho các sản phẩm khác mang tính đặc trưng của địa phương ■